

Asia: VN/7050/2023

Luonnos valtakunnalliseksi nuorisotyön ja -politiikan ohjelmaksi (VANUPO) 2024-2027

Lausunnonantajan lausunto

Hallituksen nuorisopoliittiset tavoitteet ja toimenpiteet; Kori 1: Jokaiselle nuorelle polku eteenpäin

Ortodoksisten nuorten liitto ONL ry kiittää mahdollisuudesta lausuntoon.

Sosiaaliturvan uudistaminen osuu suoraan moniin nuoriin, esim. asumistuki- ja opintotukileikkausten muodossa. Näitä uudistuksia ohjelma ei juurikaan huomioi. Sosiaaliturvauudistusten yhteydessä tulee tarkastella rehellisesti niitä vaikutuksia, joita niillä on nuorten elämään nyt ja tulevaisuudessa. Vaikka esimerkiksi opintolainaa saakin nyt aiempaa helpommin ja runsaammin, voi sen takaisinmaksu yhtä aikaa aiempien ikäluokkien eläkemaksujen hoitamisen kanssa olla kohtuuton taikka tulevaisuudessa nuorille kannettavaksi.

Tavoitteena on, että nuoret pääsevät osaksi koulujen mielenterveyspalveluita, harrastuspalveluita tai työllisyyspalveluita, mutta miten tämä voidaan konkreettisesti toteuttaa esimerkiksi syrjäseuduilla? Ohjelmassa tulee tunnistaa myös maamme alueellisia eroja selkeästi.

Hallituksen nuorisopoliittiset tavoitteet ja toimenpiteet; Kori 2: Monipuolista tietoa ja välineitä nuorten mielen hyvinvoinnin tukemiseen

Oikea-aikainen pääsy oikeanlaisiin palveluihin on tärkeä tavoite. Mitä terapiatakuu pitää käytännössä sisällään ja ketä se koskee? Tällainen takuu on laaja asia, joka voi auttaa aiempaa useampia nuoria, mutta ei varsinaisesti vielä tee näkyväksi tai ratkaise henkisen huonovointisuuden todellisia syitä. Ohjelmaluonnoksessa todetaan, että mielenterveysongelmien ja ahdistuneisuuden juurisyitä selvitetään avoimesti ja laajasti. Tätä varten ohjelmakaudelle tulee luoda konkreettinen suunnitelma ja myös toteuttaa se.

Mielikuvittelun taito on äärimmäisen tärkeä taito nykypäivän ja tulevaisuuden ongelmien ratkaisemisessa ja siksi nuorille suunnatun monipuolisen kulttuuri-, taide- ja luontotoiminnan tukeminen ja esillenostaminen saa Ortodoksisten nuorten liitolta kiitosta.

Lisähuomio: Toivon ilmapiirin ja myönteisen tulevaisuuden kuvittelun ja ajattelun ylläpitäminen ja vahvistaminen on arvokas asia, joten kaikkien nuorisoalan toimijoiden tulee vaalia sitä tietoisesti.

Hallituksen nuorisopoliittiset tavoitteet ja toimenpiteet; Kori 3: Nuorten hyvinvointia tuetaan osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja turvallisuutta vahvistamalla

Nuorten selkeä viesti päättäjille on siirtyä puheista konkreettisiin toimenpiteisiin ilmastonmuutoksen ja luontokadon pysäyttämiseksi.

Lasten ja nuorten osallisuuden vahvistaminen ja osallistumisrakenteiden pilotointi valtionhallinnon tasolla on tärkeää, esimerkiksi juuri ilmastonmuutosta koskevilla keskusteluilla. Nuorten osallisuus ei silti mitenkään riitä ympäristön ja ilmaston suojelun toimenpiteeksi, vaan yhteiskunnassa tulee tehdä runsaasti ja monialaisesti konkreettisia toimenpiteitä ympäristön suojelemiseksi sekä viestiä niistä selkeästi (ei siis vain vain ongelmista vaan myös ratkaisuyrityksistä) ja nuorten kanssa yhdessä.

Luonnoksessa mainitaan, että harrastustoiminnan roolia yhteisöllisyyden ja yhdenvertaisuuden edistämässä vahvistetaan. Miten tämä mainio tavoite rahoitetaan, kun esimerkiksi nuorisojärjestöjen avustuksia ei olla lisäämässä?

Luonnoksen tavoitteeseen "Kannustetaan eri kulttuuriperintötoimijoiden ja taide- ja kulttuuripalveluiden tuottajien yhteistyöhön, jonka tarkoituksena on vahvistaa nuorten toimijuutta." liittyen ONL ry muistuttaa, että kirkkojemme rooli tässä voi olla merkittävä, sillä esimerkiksi kristillisellä kulttuuriperinnöllä on vahva pohja Suomessa.

Nuorisotyön ja –toiminnan tukemisen linjaukset

-

Painopisteet nuorisoalan valtakunnallisten osaamiskeskusten valtionapukelpoisuuden hyväksymiselle

-

Suomen kansalliset tavoitteet nuorisoalan eurooppalaiselle ja kansainväliselle toiminnalle

-

Muita näkemyksiä ohjelmasta

ONL ry pitää ohjelman vahvuutena pyrkimystä kokonaisvaltaiseen ja laaja-alaiseen nuorisopoliittikkaan. ONL ry kiittää sitä, että ohjelmassa sanotaan suoraan, miten monet erilaiset ja erikokoiset toimijat, kuten seurakunnat ja järjestöt, toteuttavat nuorisotyötä yhdessä kuntien kanssa. On tärkeää ymmärtää seurakuntien ja järjestöjen vahva osaaminen, monipuolinen henkilöresurssi sekä toiminta- ja yhteistyömahdollisuudet merkittävänä tekijänä nuorisotyön kentällä. Nykyisten talousresurssien tilanteessa on aiempaa oleellisempaa, että erilaiset yhteisöt, mukaan lukien koulut, uskaltavat tehdä yhteistyötä myös uskonyhteisöjen kanssa. Ruohonjuuritason kohtaamiset yhteisöjen välillä ovat todella konkreettinen keino olla myös esimerkkinä suvaitsevaisuuden, yhteisöllisyyden ja yhteistyön merkittävydestä.

Samalla ONL ry ilmaisee pettymyksensä ohjelman epätasaiseen laatuun. Ohjelmassa ei aseteta selkeitä, mitattavia tavoitteita nuorten hyvinvoinnin parantamiseksi, ja uusia nuorten hyvinvointia tukevia tavoitteita on kirjattu vain muutamia.

Ohjelmaan on kirjattu niitä haasteita, joita nuoret nostivat esille valmistelukuulemisissa. Noihin haasteisiin vastaamisessa ohjelma on kuitenkin vielä liian epätasainen tai ei vastaa niihin juurikaan, esimerkiksi nuorten ilmastohuolta sivutaan vain niukasti ja lähinnä kansainvälisten tavoitteiden

osiossa. Ohjelmaan tulee kirjata enemmän nuorten haasteisiin ja tarpeisiin liittyviä konkreettisia tavoitteita.

Kauppila Maria

Ortodoksisten nuorten liitto ONL ry - toiminnanjohtaja Maria Kauppila